Nr. 261 (7893) A

Warszawa, WTOREK 19 WRZEŚNIA 1939 r.

ROK XLVI.

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada
ADMINISTRACJA czynna od 8.30 — 17 bez przerwy, w soboty do 14
KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru 10 groszy

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA 1, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 544-17
ADMINISTRACJA, PRENUMERATA I KOLPORTAŻ 5.73-05
KASA I BUCHALTERIA 226-13
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 10 groszy

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50; bez odnoszenia zł. 2.20, na prowincji miesięcznie zł. 2.60, zagranicą zł. 5.00. Za zmianę adresu 50gr. Oddziały: „NAPRZÓD" Kraków, ul. Św. Tomasza 11-a. „GAZETA ROBOTNICZA" Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIANIN" Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI" Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64. „ROBOTNIK RADOMSKI" Radom, ul. Kelles-Krauza 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO - POMORSKI" Poznań, ul. Stroma 24. „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI" Białystok, Rynek Kościuszki 29. „ROBOTNIK WILEŃSKI" Wilno, ul. Dąbrowskiego 12
CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wys. 1 mm. w tekście gr. 70, zwycz. gr.50, miejsca zastrz. gr. 90, lekarskie gr. 35, nekrologi do 60 mm. gr. 30, powyżej 60 mm. gr. 40, drobne za wyraz gr. 20. Poszukiwania pracy gr. 5 za wyraz. Nasza rubryka — bezpłatnie. Komunikaty, tabelaryczne zł. 1. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Na frontach polskich

Fakty bezsporne i sprawdzone u źródła

Klęska niemiecka pod Lwowem

Już i komunikaty niemieckie potwierdziły oficjalnie, że ataki na Lwów

zostały odparte.

Forma komunikatów sztabowych „Trzeciej" Rzeszy jest, oczywiście, lakoniczna i, rzecz prosta, nie ma w nich „szczegółów". A te „szczegóły" wyglądają następująco:

bardzo silna niemiecka grupa wojsk zmotoryzowanych, atakująca Lwów od strony Gródka Jagiellońskiego,

została rozbita,

i to rozbita bodaj doszczętnie. Ta grupa odbywa nie tyle odwrót, ile paniczną ucieczkę.

Wskutek rozbicia przez nas tej grupy inicjatywa przechodzi w nasze ręce na całym froncie południowo-wschodnim.

Na morzu

Jak już donosiliśmy, flota polska i flota brytyjska połączyły się na Morzu Bałtyckim.

Przed dwoma dniami eskadry niemieckie rozpoczęły próbę rozbicia blokady. Wywiązała się

bitwa morska,

w której młoda polska flota wojenna zdała ponownie chlubnie swój egzamin.

Eskadry niemieckie poniosły duże straty i wycofały się. Panujemy w dalszym ciągu na Bałtyku.

Walki odbyły się w pobliżu Gdyni.

„Robotnik" zupełnie bezpłatnie ogłaszać będzie wiadomości o zaginionych.

Zgłaszajcie się od godz. 15 do 17-ej, Warecka 7, wejście główne, pokój pod nazwą: „DZIAŁ POMOCY".

Pod Warszawą

Spokojny i zrównoważony gen. Rómmel, dowódca armii warszawskiej, oczyszcza PLANOWO i SYSTEMATYCZNIE przedpola stolicy. Baterie niemieckie, których obstrzał wyrządził nam tyle krzywd przed kilkunastu godzinami, zaprzestały swego niszczącego działania. To jest wynik działania naszej armii warszawskiej.

Komunikat wojenny

Dowództwa Obrony Warszawy

z dnia 18 września

Na wschodzie w ciągu nocy dzisiejszej nieprzyjaciel nacierał bezskutecznie na Pragę i został krwawo odparty, mimo huraganowego wsparcia swej artylerii.

Wypady naszych oddziałów wykonały zamierzone zadania i wzięły jeńców.

Na zachodzie Warszawy oddziały nasze wyparły nieprzyjaciela z bliskiego przedpola i rozszerzyły pierścień obrony miasta, zajmując dogodne podstawy do dalszego działania.

Straty niemieckie w Polsce

Radio angielskie stwierdza w swym komunikacie, że Niemcy straciły dotychczas w Polsce około 300 samolotów oraz około 1000 pilotów.

Obecnie, wobec niezmiernie ciężkiej dla nich sytuacji na froncie zachodnim, przerzucają Niemcy z frontu polskiego na zachód duże ilości samolotów, piechoty i artylerii polowej

Do Narodu Polskiego

Orędzie p. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

W polskim biuletynie angielskiego radia ogłoszone zostało następujące orędzie P. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Gdy armia nasza zmaga się z przemocą wroga, od pierwszej chwili wojny, aż po dzień dzisiejszy wstrzymując napór niemieckich sił zbrojnych, nasz sąsiad wschodni najechał nasze ziemie od wschodu, łamiąc wszelkie umowy i traktaty. Jesteśmy tedy nie po raz pierwszy w obliczu nawałnicy. Polska, sprzymierzona z Francją i Wielką Brytanią, walczy o prawo przeciwko bezprawiu, o wiarę i cywilizację, przeciwko barbarzyństwu, o dobro przeciwko panowaniu zła w świecie. Z walki tej wyjść musimy i wyjdziemy zwycięsko. Musimy uchronić uosobienie Rzeczypospolitej. Dlatego, choć z ciężkim sercem, postanowiłem przenieść siedzibę organów państwowych w takie miejsce, gdzie istnieć będą warunki zapewniające im wszelką suwerenność i spokój działania.

Obywatele!

Wiem, że mimo najcięższych przejść zachowaliście hart ducha, godność i dumę. Na każdego z was spada dziś obowiązek czuwania nad honorem narodu. Opatrzność wymierzy wam sprawiedliwość.

podpisano (—) Prezydent Ignacy Mościcki.

W centrum Polski

Inicjatywa znajduje się w naszych rękach. Bohaterstwo i karność naszych wojsk, walczących pomyślnie w rejonie Łodzi, Kutna i Łowicza są bezprzykładne.

Wojska niemieckie w tamtym rejonie, znużone i częściowo okrążone, czynią rozpaczliwe wysiłki, by zahamować polskie natarcie.

Pomoc nadchodzi.

Turcja otworzyła Dardanele. Płyną do nas transporty broni pancernej i czołgów. Eskadry lotnicze francuskie i brytyjskie już są.

Sytuacja ogólna

Rozumiem doskonale, że wkroczenie wojsk sowieckich na ziemie Rzeczypospolitej Polskiej wywołało w Polsce wrażenie duże. Nie tylko w Polsce. Wszędzie. I nikt nie powie, żeby to „wrażenie"

było przychylne

dla Związku Republik Sowieckich. Świadczy o tym depesza radiowa do Moskwy, wysłana tam przez przedstawicieli Świata Pracy Zachodu za pośrednictwem Brytyjskiej Partii Pracy.

Podjęte zostały

kroki dyplomatyczne

ze strony Rządu Polski, ze strony Rządów Wielkiej Brytanii i Francji. Sądzić wolno, że te kroki odniosą pewien skutek.

My nie jesteśmy w stanie wojny ze Związkiem Republik Sowieckich. Rozrachunki poczynimy w przyszłości. Mamy czas...

* * *

Na Zachodzie wszystkie dalsze próby wojsk niemieckich pochwycenia w swoje ręce inicjatywy — zawiodły. Przewaga wojsk sprzymierzonych zaznacza się coraz to bardziej. Dla „Trzeciej" Rzeszy — wbrew jej oczekiwaniom — problem

frontu zachodniego

wyrasta już ponad problem

frontu wschodniego

Dlatego wielka część sił lotniczych i pancernych Niemiec zostaje przerzucana z naszego frontu na zachód. I zawiodły Hitlera dwa jego „marzenia" zasadnicze:

1) że można złamać Polskę „błyskawicznie"

2) że można zawrzeć pokój KOSZTEM POLSKI.

Zachód oświadczył, że KOSZTEM POLSKI pokoju nie zawrze.

Tym oświadczeniem świat przypieczętował los hitleryzmu i los „Trzeciej" Rzeszy.

M. NIEDZIAŁKOWSKI

Polska i Związek Republik Sowieckich

Polskie Radio donosi:

Rząd Sowiecki w deklaracji złożonej przez Mołotowa oświadczył, że zachowuje stanowisko neutralne wobec wojny polsko-niemieckiej, mimo to oddziały sowieckie zajęły część polskiego terytorium pogranicznego. Armia polska nie prowadzi wojny przeciwko armii sowieckiej, natomiast rząd polski złożył protest przeciwko naruszeniu granicy.

Proletariat Zachodu

do kierowników Związku Sowieckiego

Reuter donosi przez radio londyńskie:

Brytyjska Partia Pracy wystosowała drogą radiową taki oto apel do kierowników Związku Republik Sowieckich:

Jeżeli nie przerwiecie niezwłocznie posuwania się w głąb Polski, będziemy Was traktowali tak samo, jak traktujemy Hitlera.

To jest ostatnie wezwanie.

W imieniu Brytyjskiej Partii Pracy
W imieniu Francuskiej Partii Socjalistycznej
W imieniu Generalnej Konfederacji Pracy Francji
W imieniu robotników Ameryki

Greenwood, Dalton, Blum, Jouhaux, Bell.

Zarządzenia Komisarza Cywilnego

przy Dowództwie Obrony Warszawy

W związku z zarządzeniem z dn. 14 września 1939 r. Komisarz Cywilny przy Dowództwie Obrony Warszawy mianował Andrzeja Wierzbickiego szefem Wydziału Organizacji przemysłu przy Centralnym Związku Przemysłu Polskiego.

* * *

Zarządzeniem z dn. 16.IX.1939 r. o spożyciu, Komisarz Cywilny przy Dowództwie Obrony Warszawy nakazał, aby w restauracjach, jadłodajniach, zajazdach, kuchniach i innych zakładach gastronomicznych była przygotowywana i podawana do spożycia wyłącznie jako jedno danie — zupa pożywna.

* * *

Komisarz Cywilny przy dowództwie obrony Warszawy Stefan Starzyński, zlecił tymczasowo wiceprezydentowi miasta Janowi Pohoskiemu wykonywanie funkcyj Zarządu Miejskiego w mieście stołecznym Warszawie i decydowanie w zastępstwie Rady Miejskiej w Warszawie w granicach przewidzianych przepisami ustawy o samorządzie gminnym Warszawy.

* * *

Komisarz Cywilny przy Dowództwie Obrony Warszawy powołał z dniem 16.IX.1939 r. na terenie m. st. Warszawy 4 Urzędy Delegatów Administracyjnych Komisarza Cywilnego przy Dowództwie Obrony Warszawy dla Dzielnic Śródmieścia, Północy, Południa i Pragi.

Do zakresu działania delegata Administracyjnego Komisarza Cywilnego należą wszystkie sprawy Administracji Ogólnej w granicach zakreślonych dla Starostw Grodzkich, jak również zadania specjalne zlecone przez Komisarza Cywilnego, a tereny Dzielnic urzędów Delegatów Administracyjnych Komisarza Cywilnego odpowiadają terenom Starostw Grodzkich Warszawa - Śródmieście, Warszawa - Północ, Warszawa - Południe i Warszawa - Praga.

Delegaci Administracyjni Komisarza Cywilnego mogą wydawać wiążące polecenia organom straży Obywatelskiej.

Komisarz Cywilny przy Dowództwie Obrony Warszawy mianował delegatami administracyjnymi dla terenu Warszawa — Śródmieście p. adw. Mariana Borzęckiego, dla Warszawa — Praga p. Jana Delingowskiego, dyr. Biura Ewidencji Zarządu Miejskiego, oraz dla Warszawa — Południe p. Marcelego oProwskiego, dyr. Związku Miast Polskich.

SKŁADAĆ BROŃ.

Rozporządzenie Komisarza Cywilnego przy Dowództwie Obrony Warszawy w sprawie składania broni i amunicji przez ludność cywilną:

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z r. 1932 o broni, amunicji i materiałach wybuchowych art. 4 i 6 Ustawy o stanie wojennym (Dz. U. R. P. Nr. 57/1939 r., poz. 366) zarządzam, co następuje:

§ 1. Ludność cywilna zamieszkała lub przebywająca na terenie m. st. Warszawy obowiązana jest składać niezwłocznie w najbliższym Komisariacie Policji Państwowej, lub Straży Obywatelskiej wszelką znalezioną lub pozostawioną u niej broń palną i białą, wszelkiego typu, oraz wszelką amunicję (w szczególności granaty ręczne).

§ 2. Każda osoba cywilna, posiadająca wiadomość o miejscach, w których znajduje się porzucona broń, lub amunicja, powinna niezwłocznie powiadomić o tym najbliższy Komisariat Policji Państwowej, lub Straży Obywatelskiej.

§ 3. Każda osoba cywilna, posiadająca broń palną lub białą i amunicję obowiązana złożyć ją najpóźniej do dnia 20 września rb. w najbliższym Komisariacie Policji Państwowej lub Straży Obywatelskiej.

Nakaz powyższy nie dotyczy:

a) osób, które otrzymały zezwolenie Władzy Administracyjnej na posiadanie określonej broni w czasie trwania stanu wojennego — co do broni objętej takim zezwoleniem.

b) członków Polskiego Związku Łowieckiego — co do broni myśliwskiej.

c) urzędników pracowników Biura Komisarza Cywilnego przy Dowództwie Obrony Warszawy oraz tych członków Straży Obywatelskiej, którzy uzyskali lub uzyskają indywidualne zezwolenia od Komendy Głównej S. O.

§ 4. Poza przypadkami przewidzianymi w § 3 pkt. d) zezwolenie na posiadanie broni na czas stanu wojennego wydawać będą biura delegatów administracyjnych Komisarza Cywilnego przy Dowództwie Obrony Warszawy.

§ 5. Winni przekroczenia niniejszych przepisów ulegną karze aresztu do jednego roku i grzywny do 100.000 zł. względnie jednej z tych kar.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem rozplakatowania na mieście.

Komunikaty

DOKĄD KIEROWAĆ BEZDOMNYCH.

Ewakuowanymi z poza Warszawy zajmuje się Stoł. Komitet Samopomocy, kierując mężczyzn na ul. Trauguta 6, a kobiety i dzieci na ul. Sienkiewicza 14. Natomiast uchodźcy z terenu Warszawy winni zgłaszać się do Ośrodków Zdrowia: Puławska 91, Śniadeckich Nr. 5, Srebrna 12, Okopowa 1, Spokojna 15, Białołęcka 36, Zamojskiego 47, Czerniakowska 168, Świętojerska 19a.

POMOC PRZY ZBIORZE ZIEMNIAKÓW.

Podsekcja rolniczo - ogrodnicza Stoł. Kom. Sam. Społ. (Krakowskie Przedmieście 5 (tel. 699-59) zwraca się do producentów rolnych okolic podwarszawskich, którzy mają trudności w zbiorach ziemiopłodów, aby zgłaszali się do podsekcji, a ta będzie organizowała drużyny robocze.

Sekcje Komitetu Samopomocy Społecznej

i ich adresy wraz telefonami

Komitet Samopomocy stolicy podzielił się na następujące sekcje:

Ewakuacyjna: tel. 672-59.

Ochrony dziecka i rodziny: tel. 2-75-40 i 6-42-32 (Sienkiewicza 14).

Sanitarna: 8-99-69 i 8-69-12 (Mokotowska 51—53).

Aprowizacyjna: 333-71 i 2-57-88 (S-to Krzyska 25).

Propagandowa: 2-84-02 i 2-11-14 (Pierackiego 16a)

Sekcja zbiórki materiałowej, ul. S-to Krzyska 25, pokój nr 22, tel. 2-57-88.

Robotniczy Komitet Pomocy Społecznej Warecka 7

Sekcja wojskowa: Tel. 3-44-17.

Sekcja Opieki Społecznej: Tel. 2-18.14.

Wzywa się wszystkich szoferów do zgłaszania się w Sekretariacie Związku Szoferów (Królewska 16) codziennie w godz. od 9 do 14 (tel. 2.18.14).

Nr. tel. 248-68

Uwaga: Wszyscy mieszkańcy Warszawy winni zapamiętać sobie ten numer. W wypadkach nagłych należy dzwonić pod **Nr. 248-68** dla otrzymania informacyj co do najbliższego szpitala czy punktu opatrunkowego.

Dział pomocy

JAGODZIŃSKI PIOTR z Jędrusiem, Stefanem i Lonusiem znajdują się w Warszawie i są zdrowi.

KUJAWA STANISŁAW z Rakowca — obecnie Królewska nr. 16 Zw. Szoferów — poszukuje Henryka Jankowskiego z Okęcia.

Strzelec ZORSKI LEON poszukuje Józefa i Mieczysława Saksów z Kalisza. Wiadomość do „Robotnika".

MARSZAŁEK EUGENIA — prosi każdego, ktoby wiedział o miejscu pobytu męża Władysława Marszałka o wiadomość pod adresem: Warszawa, ul. Pańska 86 m. 24, tel. 6-17-05.

ZYCH WIKTORIA I JAN poszukują córki Janiny Lewandowskiej (felczerki) ze Skierniewic, która w dniu 5 września wraz z P. Dr. Witkowskim jechała do Warszawy.

Wszelkie wiadomości prosimy nadsyłać pod adresem: Warszawa, ul. Pańska 97 m. 23, tel. 6-17-05.

FRANKOWSKA ZOFIA, zam. w Warszawie przy ul. Wspólnej nr. 30/23 poszukuje męża, który poszedł dnia 6 września na okopy w stronę Garwolina na Lublin i dotąd nie wrócił.

JÓŹWIAKA ZYGMUNTA, WIŚNIEWSKIEGO STEFANA oraz PAWŁOWSKIEGO urzędników poczty, którzy wyszli dnia 7 września w kierunku Lublina poszukują żony.

Wiadomość Kapucyńska 15/17, tel. 8-64-90.

JANOWSKA SEWERYNA poszukuje dzieci Magdaleny i Andrzeja, przebywających z ciotką Jadwigą w Zdunach k. Łowicza st. Jachowiec. Wiadomość: Hoża 16 m. 13, tel. 8-64-90.

WAJSBERG MORDKA z Łodzi poszukiwany jest przez brata Nachmana Wajsberga z Rawicza. Wiadomości Winograd, Pawia 7.

KRUSZYŃSKA MARIANNA i dzieci Renata i Eugenia i Gruszczyńska Helena poszukiwani są przez Wacława Kruszyńskiego. Rozbrat 26 (szkoła).

OPATOWSKI SZLAMA z Łodzi poszukiwany przez brata Opatowskiego Janka, Gęsia 15 (Fajner).

MALICKI EZRA z Łodzi poszukiwany przez brata Szyję Malickiego, Gęsia 15 (Fajner).

KOWALSCY EUGENIA I JANINA, poszukiwani przez syna Janusza Kowalskiego Nowy Świat 36 m. 13.

KLIMOWICZ ANDRZEJ zam. Złota 14 poszukuje Marii Szymańskiej.

HERMAN FEJWA,DZIUNIA I IGNACY HERMAN z Łodzi poszukiwani przez ojca Zyskinda Herman, Hoża 7 m. 7, tel. 9.61-44.

SZUFLOWA IRENA, Warszawa Leszno 68 poszukuje męża swojego Beniamina Szufla, zamieszkałego ostatnio w Warszawie.

S † P

ZDZISŁAW JAN KĄKOLEWSKI

lat 45, podporucznik rezerwy, odznaczony Krzyżem Niepodległości, długoletni pracownik Państwowego Banku Rolnego, zginął dnia 17-go b. m. spełniając swój żołnierski obowiązek.

Nabożeństwo żałobne za duszę śp. Zdzisława Kąkolewskiego odbędzie się dn. 19-go bm., o godz. 10-ej w kaplicy kościoła św. Barbary na Koszykach, po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz żołnierski w ogrodzie Pomologicznym.

Zrzeszenie Pracowników Państwowego Banku Rolnego

S † P

ZDZISŁAW JAN KĄKOLEWSKI

lat 45, podporucznik rezerwy, Odznaczony Krzyżem Niepodległości, długoletni pracownik Państwowego Banku Rolnego. Zginął dnia 17 b. m. spełniając swój żołnierski obowiązek.

Nabożeństwo żałobne za duszę śp. Zdzisława Kąkolewskiego odbędzie się dn. 19-go b. m., o godz. 10-ej w kaplicy kościoła św. Barbary na Koszykach, po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz żołnierski w ogrodzie Pomologicznym.

Państwowy Bank Rolny

MOSEWICKICH Jakuba, Borysa i Adama z Warszawy poszukują żony i siostry, zamieszkałe w Warszawie, Ogrodowa 11.

BRONSZTEIN MINA, Warszawa, Zamenhofa 5 m. 3 poszukuje Temy Olszfang z Warszawy.

BEJNYSZ REJDER z m. Łodzi poszukuje syna swego Dadka lat 19, który szedł razem z p. Gozdkiem Bronisławem, współpracownikiem firmy Sp. Akc. P. Eitingon i S-ka w Łodzi.

Obecnie znajduje się w Warszawie przy ul. Zielnej 12 u p. Brand.

Redaktor: MIECZYSŁAW NIEDZIAŁKOWSKI.

Druk „ROBOTNIK", Warszawa, Warecka 7.